

Serra de Bellmunt, espais amb memòria (18 Km)

Secans de Bellmunt, els cims del Montsec al fons

Sortim de la Masia de Cal Monic en sentit nord i iniciem la ruta resseguint la banqueta de la primera sèquia del Canal d'Urgell, a 1Km creuem el primer pont que trobem, i seguim uns 600m per un camí pedregós en sentit nord fins el segon camí que ens creua, on girarem també a la dreta, fins a trobar el camí ral, que ja ens durà fins a la Font Amarga i els Tossals de les Trinxeres.

Aviat topem amb la cruïlla dels tres termes, com ens indiquen les lletres que hi ha gravades a la fita de pedra que hi ha a la vora el camí, C de Castellserà, P de Penelles i P de Preixens. En aquest punt, si disposem de temps, podem pujar fins al cim de Rocafinestres, un indret emblemàtic pels veïns i veïnes dels pobles de Castellserà, Bellmunt d'Urgell i Penelles, un indret enlairat que ens permet observar i entendre la transformació que la construcció del Canal d'Urgell va suposar per la Plana de Lleida i, alhora, gaudir en tota la seva bellesa dels secans de Bellmunt amb els cims del Montsec de fons.

Al peu del tossal de Rocafinestres, mirant cap al nord, hi podrem visitar una cabana de volta plana reforçada per dos estreps laterals. Es tracta de la cabana de volta més gran de la Serra de Bellmunt-Almenara.

Tornem al camí ral i seguim 3Km cap a ponent, fins al poble de Bellmunt d'Urgell, conegut com l'espia de l'Urgell degut a què la seva situació permet unes fantàstiques vistes de tota la Plana d'Urgell.

Espiant l'Urgell. La Plana des de Bellmunt d'Urgell
Ramon Oromí @sobreelterreny

Una vegada visitat el poble tornem cap al camí ral, l'agafem prop d'una antiga [casa de postes](#) en ruïnes del S.XVIII, lloc de descans de la gent i animals que transitaven pel camí ral. Continuarem cap a ponent fins a la Font Amarga, un espai recentment restaurat on hi podem parar a descansar i menjar alguna cosa en alguna de les taules de pedra que hi ha.

Font Amarga, l'aigua prové d'una font natural al subsòl .

Els búnquers que hi trobem a la Font Amarga, juntament amb el conjunt de trinxeres i nius de metralladora que hi ha al Tossal de les Trinxeres, a pocs metres de la font, són vestigis de la guerra civil espanyola que ens expliquen una mica els fets que van passar entre els mesos d'abril i maig de

1938, quan les tropes franquistes van aconseguir travessar el riu Segre a Balaguer i establir un cap de pont que els permetés avançar cap a Barcelona. Aquest fet va provocar que ambdós exèrcits fortifiquessin les seves posicions al voltant d'aquest cap de pont.

Fortificacions restaurades al Tossal de les Trinxeres

Abans de tornar a la Font amarga, val la pena dedicar uns minuts a resseguir el laberint de trinxeres i nius de metralladores que s'hi troben dalt del tossal, respirar profundament, observa l'entorn, i imaginar-se els moments viscuts entre els soldats republicans i nacionals.

A la Font Amarga deixem el camí ral i girem a la dreta en sentit nord per endinçar-nos als secans de Bellmunt.

Un mosaic de camps de cereals i turons guixencs, horitzons de llibertat i tranquil·litat, teixits de camins que es creuen en totes direccions i ens permeten passejar i gaudir d'aquest bell espai natural.

Al llarg del camí de tornada ens trobarem dues interessants cabanes de volta, primer la de Cal Marino, cabana de volta amb trespol enmig de les Planes de Ventoses, i la segona, la de Ca la Madrona, cabana de volta de dues estàncies i xemeneia a l'exterior.

Quan el tros quedava allunyat del poble i la feina representava més d'un jornal, la família: pare, mare, fills i padrins i mossos, si era el cas, preferien quedar-se a dormir a la finca fins que la feina no era acabada. Així s'estalviava temps i sobretot cansament, tant a les persones com als animals.

Preveient tal contingència, les cabanes s'ampliaven amb nous departament, o alhora de construir-les es dissenyaven més grans o s'hi feia més d'una estança, així els animals estaven aïllats de les persones.

Interior de la Cabana de Ca la Madrona

Així van aparèixer nous tipus de cabana, com les cabanes amb dormidor i les cabanes amb trespol, sent la cabana de ca la madrona un exemple de les cabanes amb dormidor.

Cabana del Marino envoltada de camps d'ordi segats

Abans de deixar la Serra de Bellmunt tornarem a agafar el Camí Ral, en la cruïlla on hi ha una petita bassa d'aigua que segurament servia per recollir les aigües que necessitaven els animals i persones que es refugiaven a les cabanes de Ca la Madrona i alguna altra cabana que hi havia propera a aquest indret.

El camí Ral ens duu fins al camí de la Trinxera de la Caserna, on hi podem observar diferents tipus d'ocells, com la gralla, el gaig blau, el mussol comú, l'abellerol o el xoriguer, alguns hi busquen refugi en els talussos de la trinxera i altres l'aliment. Tots aquests ocells comparteixen el lloc amb nombroses famílies de conill, que junt amb la vegetació que hi creix al voltant del canal, li donen al lloc un aspecte molt atractiu.

Abellerol

Descendim 200 m en sentit sud, fins altra vegada el naixement de la primera sèquia que seguirem, altra vegada, fins Cal Monic.